

Πρόσληψη και ιδεολογική χρήση της ελληνικής αρχαιότητας από το καθεστώς της 4^{ης} Αυγούστου.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας διατριβής είναι να διερευνήσει τη σχέση ανάμεσα στις ιδεολογικές αρχές του καθεστώτος της 4^{ης} Αυγούστου και την αρχαία ελληνική πολιτιστική κληρονομιά. Επιχειρώντας να καλύψει ένα κενό της σύγχρονης βιβλιογραφίας, η μελέτη αυτή επιχειρεί να ανιχνεύσει την επίδραση της αρχαίας ελληνικής παράδοσης στη διαμόρφωση της ιδεολογίας του καθεστώτος, κυρίως μέσα από πρωτογενείς πηγές που αναφέρονται στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Με ποιο τρόπο το καθεστώς Μεταξά προσέλαβε, αξιοποίησε ή ενδεχομένως εργαλειοποίησε, την αρχαία ελληνική γραμματεία και την κλασική σκέψη στην ιδεολογική προετοιμασία της νέας γενιάς; Σε ποιο βαθμό «ο Γ' Ελληνικός Πολιτισμός», ένα ιδεολόγημα που επινόησε το καθεστώς, αντλούσε από τις αρχαίες ελληνικές παραδόσεις, όπως ισχυριζόταν; Ποιες αξίες της αρχαίας ελληνικής παράδοσης προβάλλονταν από τους διανοούμενους και τον κρατικό μηχανισμό του καθεστώτος και πώς αυτές εντάσσονταν στην οργάνωση της εκπαίδευσης, στα αναλυτικά προγράμματα και τα σχολικά εγχειρίδια της εποχής; Ο στρατιωτικός χαρακτήρας και η λογική της αρχαίας Σπάρτης και της αρχαίας Μακεδονίας ή η πνευματική παράδοση της κλασικής Αθήνας; είναι τα κύρια ερωτήματα στα οποία προσπαθεί να απαντήσει αυτή η διατριβή, επιδιώκοντας να συμβάλει στη σύγχρονη ιστοριογραφική συζήτηση για τις μεταμορφώσεις του ελληνικού εθνικισμού στον Μεσοπόλεμο και τις πολιτισμικές μεταφορές που επιχειρούν τα αυταρχικά καθεστώτα του 20ού αιώνα από την αρχαιότητα.